

CZU 027.52(478)=135.1

BIBLIOTECA „TRANSILVANIA” SĂRBĂTORITĂ LA VÂRSTA LUI HRISTOS

Raia ROGAC

Biblioteca „Transilvania”, prima bibliotecă de carte românească din cadrul sistemului municipal de biblioteci din Chișinău, și-a sărbătorit cea de-a 33-a aniversare. Cu acest prilej s-au desfășurat o suită de manifestări culturale, reunite sub genericul „La o ceașcă de Carte”, la care au participat numeroși oaspeți ai Capitalei, dar și o delegație de la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj, condusă de managerul acesteia, dr. Sorina Stanca, secundată de Octavia Vulpoi, responsabilă de filiala „Traian Brad”, și de Bodea Rareș, consilier juridic.

Pe post de moderator, ziaristul Andrei Viziru a oferit, pentru început, cuvântul amfitrioanei instituției-gazdă Parascovia Onciu, care a menționat că aniversarea curentă mai semnifică și 33 de

ani de la demararea relațiilor de parteneriat dintre cele două mari biblioteci: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău și Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj, care au sub aripă protectoare Biblioteca „Transilvania” din sectorul Ciocana. În perioada dată, după cum a remarcat vorbitoarea, Podurile de Carte s-au ținut lanț, îmbogățind colecția instituției sărbătorite cu valoroase documente din toate domeniile cunoașterii, numărul cărora a depășit 67 de mii de unități.

Sute de personalități notorii au onorat biblioteca de-a lungul celor peste trei decenii, completând seria de volume cu autografe, înscrisuri notabile în Cartea de Onoare, lucrări de artă plastică, chiar și icoane. Totodată, au avut loc evenimente de mare amploare și semnificație, cum ar fi cele zece ediții ale simpozionului „Basarabia – Transilvania: repere culturale” cu participarea celor mai consacrați istorici, filologi, scriitori, jurnaliști de pe ambele maluri ale Prutului, care au trezit un viu interes în rândul unui extins public competent

O continuare a simpozionului a devenit Duplexului profesional, axat pe cele mai stringente și utile tematici/practici biblioteconomice. Pe agenda activității cotidiene a Bibliotecii „Transilvania” s-au înscris memorabile seminare și simpozioane, conferințe, întruniri în scopul schimbului de experiență, vernisaje, lansări de carte, omagieri, recitaluri, ședințe ale diverselor cenacluri și cluburi pe interese, șezători, concursuri, care, cu timpul, au reunit un public tot mai numeros și fidel. Detaliile acestor evenimente sunt cuprinse în volumele *Cronica devenirii noastre: un CV al Bibliotecii „Transilvania”(1991-2010)* și *Biblioteca „Transilvania”: trei decenii de contribuție comunitară* – lucrări elaborate de angajații Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și ai Bibliotecii „Transilvania”.

Biblioteca mai are și o frumoasă colecție de artă din donațiile artiștilor plastici renumiți: Eleonora Romanescu, Ion Daghi, Anatol Danilișin, Gheorghe Oprea, Valentina Brâncoveanu, Aurel Bonta ș.a. Toate realizările merituoase ale instituției au fost posibile grație efortului comun al echipei, având în componența sa bibliotecare care au înscris în CV-ul personal tot atâția ani câți are biblioteca, așa precum sunt Ludmila Capița, Tatiana Donțu, Stela Russu – formatori și tutelari ai celorlalți membri, astfel consolidându-se colectivul din an în an.

Pentru mine, „Transilvania” a devenit a doua casă, a ținut să sublinieze Parascovia Onciu, arătând în continuare rolul pe care

I-a avut regretatul Traian Brad, ctitorul bibliotecii, al cărui prezență spirituală se simte în toate activitățile instituției. Cauza lui a fost continuată de directoarea Doina Badea, iar în prezent – de Sorina Stanca.

În continuare, directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, dr. Mariana Harjevschi, a specificat:

„Emoțiile doamnei Onciu le împărtășim cu toții, chiar și soarele ne este părtaș la sărbătoare și luminează în această zi toamnătică de noiembrie, când celebrăm realizările bibliotecii. Putem spune că suntem în conexiune cu Europa prin colaborare cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj. Și de data aceasta, au fost aduse multe cărți noi din diferite domenii. Felicitări gazdelor și să păstrăm același elan și dedicație în serviciul utilizatorilor. Mulțumim delegației clujene, în special managerului Sorina Stanca, care este invitată și la Forumului Bibliotecarilor organizat de Primăria Chișinău în colaborare cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Îmbrățișări și un coș cu flori!”

În replică, directoarea Bibliotecii Județene Cluj a remarcat:

„Bine vă regăsim în această toamna luminoasă. De data aceasta, am adus cărți și pentru un liceu din raionul Fălești, pe care-l patronăm. Nu m-am învățat să spun «nu», dar nici nu vreau. Când ne gândim la noțiunea de bibliotecă, trebuie să subînțelegem, în primul rând, oamenii, care construiesc și muncesc în bibliotecă, și cei care sunt utilizatori. Este vorba de un element principal – emoția oamenilor. Oricât de puternică s-ar dovedi a fi inteligența artificială, ea nu

va putea înlocui emoția umană, așa precum a demonstrat-o chiar gazda noastră. Mulți dintre scriitorii noștri și-ar dori să vină la aceste sărbători, la întâlnirile cu cititorii, dar nu dispunem de posibilități. În schimb, vin cărțile lor. Dacă la început veneam cu mai multă carte din donațiile oamenilor, acum venim doar cu cărți noi, o parte dăruită de scriitorii noștri. Am aflat că sunt unele cărți (aduse de noi), doar aici, la «Transilvania», care au o mare solicitare la publicul cititor.

Lidia Kulikovski și Traian Brad au avut conceptul acestei biblioteci. După Podul de Flori, noi am venit cu Podul de Cărți. Trebuie să învățăm unii de la alții. Doina Badea a fost inițiatoarea Duplexului profesional. Apropo, noi anul acesta încă nu l-am desfășurat, dar îl avem în vizor și va fi într-o nouă formulă. Am discutat deja. Se vor duela în dezbateri doi scriitori: unul ardelean și unul basarabean. Mai avem în gând și alte proiecte frumoase pe viitor. Nimic nu se compară cu fascinația unei cărți noi”.

În continuare, donația de carte a fost prezentată de bibliotecara Octavia Vulpoi. Biblioteca Județeană „Octavian Goga” a oferit în acest an Bibliotecii „Transilvania” din Chișinău o donație de carte care cuprinde 140 de titluri, variate și captivante, selecționate cu grijă pentru a îmbogăți fondul de carte și a aduce mai aproape de cititori noi orizonturi culturale și literare. Aceste volume sunt dedicate atât copiilor, cât și adulților, de la povești pentru cei mici, la literatură românească contemporană, literatură universală, cărți de dezvoltare personală și lucrări care abordează teme de parenting, relația cu adolescenții și neuroplasticitate. În această colecție bogată de carte se regăsesc titluri valoroase semnate de autori români și internaționali consacrați.

De exemplu, la capitolul „Literatură pentru copii și adolescenți”, vom menționa cărțile de povești și poezii, semnate de Nina Casian, Constanța Buzea, Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei, care reînvie amintirile copilăriei, fiind adevărate comori literare pentru generațiile actuale. Cu siguranță, vor fi solicitate în mod special lucrările din compartimentul „Dezvoltare personală și neuroplasticitate”, care îi va atrage pe cititorii pasionați de dezvoltarea personală și de înțelegerea minții, care oferă perspective noi asupra potențialului uman. Dintre acestea se numără cele semnate de specialiști români, precum Leon Dănăilă și Alexandru Ciurea, două nume mari ale neuroștiinței românești. Un alt autor, Jim Kwik, ne arată cum să depășim limitele mentale în volumul *Fără limite*, iar David Sinclair explorează domeniul longevității în cartea *De ce îmbătrânim și cum să nu o mai facem*. Oprah Winfrey

se adresează fiecăruia cu îndemnul *Construiește-ți viața pe care o dorești*, iar Simon Sinek oferă sfaturi practice și inspirate pentru a atinge împlinirea personală și profesională în *Jocul infinit*.

În ziua de astăzi educația și relațiile armonioase cu copiii și adolescenții sunt priorități pentru părinți și nu numai. Această parte din colecție include lucrări esențiale, semnate de Gabor Maté, Daniel Siegel și Lisa Damour, prezentând părinților instrumente practice și o înțelegere profundă a provocărilor emoționale ale adolescenței.

Deosebit de atractive sunt cărțile din capitolul „Călătorii, memorii și relatări”, mai ales cele ale lui Dan Boierescu despre actorii Dem Rădulescu, Maia Morgenstern și Florin Piersic, cu povești de viață inspiratoare și amintiri neprețuite. Din „Incursiuni în istoria României” fac parte volumele *În misiune în România* de Paul Bléry, *Ciudățenii amoroase în Bucureștiul fanariot* de Doina Ruști și *În intimitatea secolului 19* de Ioana Pârvulescu.

Din literatura română contemporană putem savura *Alfabetul doamnelor* de aceeași Ioana Pârvulescu, biografia *Singur: Viața lui Mihail Sebastian* de Tatiana Niculescu și *Iubitelor mele prietene* de Irina Binder, cărora li se adăugă Radu Paraschivescu cu *Noi suntem români*, o carte deopotrivă ironică și realistă despre societatea contemporană.

Literatura universală e reprezentată de Isabel Allende cu două lucrări: *Numele mi-l știe vântul* și *Ce vrem noi, femeile?* De asemenea, Leonard Cohen cu *Un balet de leproși* și Juan Gabriel Vásquez cu romanul *Când privești înapoi*.

Astfel, în pragul unui nou an, această donație de carte are misiunea de a sprijini dezvoltarea culturală și educațională a comunității, oferind acces la cunoaștere și bucuria lecturii. Cititorii de toate vârstele au fost invitați să se alăture aventurii de descoperire și să exploreze bogata colecție de carte, pe care Biblioteca „Transilvania” o pune la dispoziția lor.

În continuare, reprezentanții Centrului de Creație „Ghiocel” din sectorul Ciocana al Capitalei, membrii Ansamblului folcloric „Doruleț” (conducător – Snejana Fria), și a Ansamblului „Fluier” (conducător – Iurie Iaz), acompaniați la acordeon de pedagogul Dumitru Caranda, au prezentat un minispectacol folcloric, primit cu aplauze meritate din partea publicului. De o apreciere aparte s-au bucurat micii soliști Dragoș Ipati și Victoria Ursu, elevi în clasa a patra și, respectiv, a treia, de la Școala Primară „Grigore Vieru”.

În a doua jumătate a zilei, scriitorul Val Butnaru s-a aflat într-un strâns dialog cu cititorii de la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” și Liceul Teoretic „Ginta Latină”, fiindu-le prezentat noul său roman *Călăuza tibetană*. Dovadă a calității de romancier consacrat o fac de la debut romanul *Cartea nomazilor din B.*, după care urmează romanele *Roșu și negru*, *Misterioasa dispariție a lui Teo Neamțu*, *Ultimul profet adevărat*, *Trilogia basarabeană*, *Manuscrisul lui Zograf*, *Hipnotic*, *Patimile după Iov*. Laitmotivul noului roman îl constituie o călătorie spirituală a scriitorului pe tărâmurile ale neantului, însoțit de o călăuză tibetană. Pe parcurs, protagonistul romanului se întâlnește cu o parte din personajele altor romane scrise mai înainte de autor. O prezentare a cărții a făcut-o și profesoara de limba română Tamara Cristei de la Liceul „Onisifor Ghibu” care, felicitându-l pe Val Butnaru, a spus că a rămas profund impresionată de noul volum. Mădălina Croitoru, elevă din clasa a IX-a de la același liceu, și-a împărtășit impresiile despre romanul *Patimile după Iov*, apreciindu-l ca pe o lucrare de istorie adevărată, utilă, care ar trebui introdusă în programa școlară. O părere bună l-a avut despre romanul amintit mai sus și Bogdan Rusu, elev la Centrul de Excelență în Economie și Finanțe. După discuții, Val Butnaru a răspuns detaliat la toate întrebările publicului, întâlnirea încheindu-se cu o sesiune de autografe.

Aniversarea a fost îmbogățită și cu un vernisaj a pictoriței Virginia Mireanu, membru al Asociației Profesorilor de Muzică și Pictură din România, membru al Asociația Internațională de Arte Plastice UNESCO (Paris), membru titular al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova. Expoziția a cuprins 27 de lucrări, în special peisaje de pe un mal și altul al Prutului. Plăcute, armonioase și liniștitoare, aceste picturi emană căldură; ansamblu cromatic este bogat, predominant fiind verdele în toate nuanțele. Cei care le privesc, fără doar și poate, își vor aminti de satul natal, de casa părintească, de copilărie etc.

De rând cu această expoziție, Biblioteca „Transilvania” a mai găzduit o expoziție de lucrări de broderie (30 la număr), în care sunt prezentați caii – cele mai nobile și sensibile animale, prieteni fideli ai omului, care i-au fost de mare ajutor în gospodărie, pe lanuri, dar și pe câmpul de luptă. Tamara Munteanu și-a adunat această colecție dedicată satului natal în amintirea tatălui Ion Calalb.

Sărbătoarea Bibliotecii „Transilvania” a fost completată de expozițiile „Cărți elaborate de Biblioteca «Transilvania»” și „Biblioteca «Transilvania» – istorie și dăinuire”.

CZU 027.52(478)=135.1

BIBLIOTECA – PRISACĂ A ÎNȚELEPCIUNII SPRE BENEFICIUL COMUNITĂȚII

*Andrei VIZIRU,
jurnalist, Radio Moldova*

O carte într-adevăr nouă și originală ar fi aceea care ne-ar face să iubim vechi adevăruri.

Luc de Clapiers, marquis de VAUVENARGUES

O sărbătoare a cărții este, indiscutabil, o sărbătoare și a cititorilor, a comunității; implicit, și a scriitorilor, celor care scriu aceste cărți. Poate, din aceste considerente Ziua Bibliotecii „Transilvania”, care a avut loc recent în sectorul Ciocana al Capitalei, a fost o sărbătoare dublă (sau chiar triplă, dacă ne referim la impactul ei). Deși marcarea Zilei Bibliotecii s-a desfășurat cu o mică întârziere, esențialul este că s-a cimentat și de această dată prietenia și colaborarea